

Algemene introductie

Dit Beleidsplan staat niet op zichzelf en komt niet uit de lucht vallen.
Al eerder zijn voor onze Remonstrantse Gemeente beleidsplannen opgesteld.

Nieuw beleid volgt steeds eerder beleid, want steeds opnieuw willen we dat onze inbreng en inzet als Gemeente en als Kerkenraad aansluit bij ontwikkelingen; zowel binnen onze gemeente als binnen het woon- en werkgebied rond Naarden en Bussum waar wij als Remonstrantse Gemeente willen (blijven) functioneren.

De opzet van een nieuw Beleidsplan heeft in 2012/2013 enige onderbreking gekend.
Nu is de draad weer opgepakt en daarom legt de Kerkenraad u graag het navolgende ter bespreking en vaststelling voor.
Dit voorstel is tevens een reactie op in de Ledenvergadering van maart 2013 gestelde vragen.

Samenvatting

De Remonstrantse Gemeente Naarden-Bussum ziet zich geconfronteerd met ontwikkelingen die de Kerkenraad op korte termijn dwingen tot een actieve aanpak om een verder negatief effect van deze ontwikkelingen tegen te gaan.

Op hoofdlijnen zijn deze negatieve ontwikkelingen:

- sterk toenemende ‘vergrijzing’ van het ledenbestand;
- afnemend kerkbezoek;
- afnemend ledental;
- afnemende inkomsten;
- stijgende exploitatiekosten (lasten gebouw, activiteiten en personeel);
- afnemende maatschappelijke acceptatie en/of waardering van ‘de kerk’ als relevant fenomeen in de samenleving.

Deze ontwikkelingen zijn niet alleen in onze Gemeente aan de orde.

Op landelijk niveau is de Remonstrantse Broederschap doende met de ontwikkeling van een nieuw beleid, maar voor onze Gemeente wil en kan de Kerkenraad daarop niet wachten.
Ten behoeve van nieuw en vernieuwend beleid op landelijk niveau, ten behoeve van zowel de Gemeenten als de landelijke organisatie heeft inmiddels een onderzoek plaatsgevonden dat voorlopig onder andere de navolgende vijf ‘drempels’ benoemt en waarmee de Kerkenraad van onze Gemeente ook nu al rekening wil gaan houden.

1. Nieuwkomers voelen zich nog wel thuis bij of accepteren de traditionele vormen, maar *potentiële* leden willen wèl de progressieve boodschap, maar *niet de traditionele vormen*. Veel zinvoller vinden ze het om met elkaar van gedachten te wisselen, dan om kerkdiensten bij te wonen.
2. Een *contrast* wordt ervaren tussen *eigentijdse geloofsbeleving* en *traditionele uitstraling*
3. Er is onduidelijkheid over wat remonstranten te bieden hebben voor *eigen persoonlijk geloofsleven*
4. De naamsbekendheid van de Remonstranten is veel te gering
5. Er is een sterke focus op het rationele; woord en tekst gebaseerde benadering van religie en zingeving vormen een drempel – hoewel men ook wel intellectueel wil worden aangesproken.

De Kerkenraad wil en moet vanwege de urgentie een voorsprong nemen en zodra mogelijk met eigen beleid op het nieuwe landelijk beleid aansluiten.

Doelen

Dit 'Beleidsplan 2014-2015' is gericht op het voor de komende jaren in stand houden van

- een levendige remonstrantse en financieel gezonde gemeente,
- die als gemeenschap allen ruimte biedt en respect toont en
- door leden en niet-leden gewaardeerd wordt als centrum voor levensbeschouwelijke ontwikkeling
- waarvoor zij geïnspireerd en gedreven worden door een invulling van religieuze en liturgische activiteiten
- op basis van een actuele aanpak rond een thema
- dat door zorgvuldige afstemming en coördinatie
- samenhang heeft met de programmering van Tuinzaalavonden en kringenwerk.

Nieuwe aanpak: een 'vlindermodel'

Om al op korte termijn weer meer te komen tot 'een volle kerk' en een 'levendige gemeente' kiest de Kerkenraad voor een sterk samenhangende, gelijktijdige versterkte aanpak van aan de éne zijde de liturgisch /religieuze/ spirituele activiteiten en aan de andere zijde de culturele, sociale en informatieve activiteiten.

Het gaat daarbij ten dele om zelfstandige ontwikkeling van de activiteiten aan beide zijden, zoals onze Gemeente al decennia tot stand brengt, maar het 'nieuwe' is dat in de nu voorgestelde aanpak de activiteiten nadrukkelijk 'verknoot' zullen zijn.

Een thema (zoals een landelijk Jaarthema of een in de Gemeente gekozen thema) krijgt uitwerking in activiteiten in zowel de 'linkervleugel' (programma van bijv. de Tuinzaalavonden en kringenwerk) als in de 'rechtervleugel' (met name kerkdiensten).

In de uitvoering zal dit nieuwe inspanningen, samenwerking en afstemming vragen van diverse werkgroepen en kringen. De Kerkenraad ziet zichzelf hiervan als stimulator en coördinator, zonder op de inhoud te zullen ingrijpen. De Kerkenraad is als het ware het vlinderlijf dat de gecoördineerde beweging van beide vleugels aanstuurt en bewaakt.

Het zal mogelijk zijn en blijven alleen de activiteiten van één der 'vleugels' te volgen, maar de weldoordachte samenhang moet belangstellenden gaan stimuleren aan de ontwikkeling en uitwerking van de activiteiten aan beide deel te nemen.

Structuur

De ontwikkeling van (nieuw) beleid, voert vrijwel altijd langs de volgende zeven stappen

1. wat is het doel van het beleid, ofwel wat moet worden bereikt? ..... pag. 3
2. wat is de huidige situatie ? 4
3. wat is een eventueel huidig probleem ? 5
4. wat zijn de oplossingen ? 8
5. wat gaan we doen ? 8
6. wat gaat de gekozen oplossing kosten ? 10
7. hoe stellen we vast dat de oplossing heeft gewerkt ? 10

Het 'Beleidsplan 2014-2015' volgt ook deze stappen.

Status

Dit document moet gezien worden als werkdocument, als een voorlopig stuk, dat in ontwikkeling is en waaraan alle leden kunnen blijven bijdragen.

Zodra zicht ontstaat op het nieuwe landelijke beleid, wordt in samenwerking met Gemeenteleden een concept ontwikkeld voor een nieuw meerjaren Beleidsplan.

1 Doel

Het doel van het hierna uiteengezette beleid is om weer te komen tot een ‘levendige Remonstrantse gemeente’, hetgeen voor ons inhoudt:

een gemeenschap van leden, vrienden en belangstellenden¹ die

- overwegend actief betrokken zijn,
- zich met zorg en respect op elkaar betrokken weten,
- het kerkelijk leven met elkaar delen en ieders inbreng daarin waarderen en ieders plaats daarin respecteren;
- een brede schakering vormt naar leeftijd, geslacht en maatschappelijke achtergrond;
- zowel het kerkelijk leven als het programmatisch aanbod waarderen en er aan bijdragen dit tot bloei voor allen te brengen (pastoraal, diaconaal en cultureel);
- open staan om hun talenten en kwaliteiten op gepaste momenten en naar vermogen in te zetten voor onze gemeenschap;
- naar vermogen een financiële inbreng leveren

alles teneinde de samenhang, de voortgang en de voortzetting van onze gemeente als remonstrantse geloofsgemeenschap te bevorderen.

In de openingszin van deze paragraaf staat ‘weer te komen tot’.

De Kerkenraad is zich bewust dat hiermee wordt aangegeven dat de beoogde situatie van ‘een levendige gemeente’ nu kennelijk niet bestaat. We ‘moeten terug’ naar een situatie die in het verleden kennelijk wel heeft bestaan.

Voor een deel is dat zo en dat kan bevestigd worden zonder ook maar naar iemand met een vinger te wijzen. Want op een volstrekt normale manier verandert onze gemeente en net zo normaal verandert de omgeving waarin we kerk willen zijn.

Ontwikkelingen en veranderingen gaan altijd de ene keer vloeiend, dan weer met een schok. De ene keer is de oplossing een stap terug, de andere keer een ferme stap vooruit; ofwel de ene keer alles laten zoals het was en de andere keer in de versnelling gaan om aansluiting bij onze doelstellingen en tegelijk óók aansluiting bij onze omgeving te houden.

In dit Beleidsplan heeft de Kerkenraad een voorstel geformuleerd dat naar de mening van de Kerkenraad tegelijkertijd recht doet aan beide aspecten. Dat is opgesteld door goed te kijken en te luisteren naar wat in onze omgeving gaande is en mensen in onze omgeving bezighoudt. Tevens meent de Kerkenraad goed nagedacht te hebben over hoe ‘het remonstrants gedachtegoed’ in de zich ontwikkelende maatschappij een plaats gegeven kan worden, zowel voor onze bestaande leden als voor hen die ons nog niet kennen.

Een concept van dit Beleidsplan is in februari van dit jaar voorgelegd aan een brede schakering van leden en vrienden, die in drie rondetafelgesprekken de Kerkenraad en de adviseurs van waardevolle reacties hebben voorzien.

---

¹ In het vervolg wordt in dit Beleidsplan alleen geschreven over ‘Leden’, waarmee uitdrukkelijk Leden en Vrienden worden bedoeld en waar relevant impliciet ook Belangstellenden worden begrepen.

2 De huidige situatie

In het algemeen is overal (in ons land) sprake van ‘ontkerkelijking’.

Dat wil met name vier dingen zeggen:

- véél minder geregelde deelname aan het kerkelijk leven, zoals veel minder deelname aan kerkdiensten;
- veel minder instroom van nieuwe gelovigen in kerkelijke gemeenten;
- véél minder erkenning voor de plaats van kerken in de ontwikkeling van een persoonlijke, levensbeschouwelijke ontwikkeling en zingeving;
- veel minder erkenning dat rituelen ter markering van hoogte- en dieptepunten in het leven wel van belang ‘kunnen’ zijn, maar niet per se alleen kunnen voortkomen uit een religieuze organisatie waaraan men verbonden zou moeten zijn.

Deze aspecten zijn ook overal in ons land van toepassing op vrijzinnig-protestantse geloofsgemeenschappen en dus ook op onze Remonstrantse Gemeente Naarden-Bussum.

In eigen kring zijn wij er dikwijls van overtuigd dat juist onze vrijzinnige invulling van het geloofsleven met ruimte en respect voor ieders persoonlijke herkomst, situatie en overwegingen, als geen ander aansluit op de ‘behoeften’ van de hedendaagse maatschappij. Recent onderzoek geeft niettemin aan dat ons ‘aanbod’ toch niet aansluit op de ruimte, inhoud en vorm die een nieuw publiek zoekt in de levensbeschouwelijke en zingeving-ontwikkeling.

Bovendien is voor veel mensen de klassieke en ‘strakke’ weekindeling geen onderdeel meer van de ordening van het leven. Dat speelt niet meer alleen voor hen die deelnemen aan het arbeidsproces, Er wordt meer jaren gewerkt, maar minder in voltijdse dienstverbanden, gedurende meer uren buiten klassieke arbeidstijden en net zo goed wordt meer gerecreëerd op dagen en tijden die voorheen als ‘werktijd’ werden gezien.

Tegelijkertijd is het aanbod van ontspanningsmogelijkheden in vorm, locatie en tijdstippen heel veel groter geworden.

Voor veel jongere mensen is de indeling van de week met vaste ijkpunten een vrijwel onbekend fenomeen; men doet wekelijkse boodschappen op zondag en sluit zich eerder aan bij een sportschool, waar men naar individuele behoefte ‘dag en nacht’ terecht kan, dan bij een organisatie waar de kernactiviteit een vaste vorm heeft en alleen op een vast moment (zondagochtend) plaatsvindt.

Voor keuze in ontspannings- en ontwikkelingsmogelijkheden bestaat een overweldigend aanbod, waarvan men naar believen gebruik kan maken, zonder dat men zich aan die organisatie voor langere tijd verbindt of zelfs vooraf aanmeldt.

Als kerk zoek je een weg om deze groepen van zeer uiteenlopende leeftijden en (opleidings-) herkomst te interesseren, aan te trekken tot het aanbod, te betrekken bij de activiteiten en in te zetten voor de voortgang van het eigen bestaan.

Tegelijk heb je als kerk een scherp oog voor de bestaande leden, zowel voor hen die zich vertrouwd voelen bij de praktijken en gewoontes en zich aangesproken voelen door inhoud, taal en vorm van de activiteiten. Ook is er een relatie met hen die vanuit en met kennis van (klassieke) vaste patronen, op zoek zijn naar andere vormen, inhoud en taal, om verdieping aan hun betrokkenheid te geven.

We willen dus ‘kerk’ zijn met een oog op de drie hiervoor genoemde manieren tegelijkertijd. Voor de hand ligt een soort tussenweg, maar juist daarmee ontstaat een tweevoudig probleem:

- voor bestaande leden gaat mogelijk een deel van de remonstrantse eigenheid verloren
- voor nieuw geïnteresseerden vertegenwoordigen we mogelijk niet voldoende sterk de soms complexe en weerbarstige eigenheid van het remonstrantisme, waardoor ons onderscheidend vermogen vermindert.

Vergelijkbare situaties en problematieken zijn ook elders in Bussum en omliggende gemeenten waar te nemen.

In RK-parochies en PKN-gemeenten in Bussum en Naarden vinden samenwerkingen en fusies plaats; kerkgebouwen zijn of worden afgestoten, gesloopt of kregen een nieuwe bestemming; elders neemt het aantal kerkdiensten af, het aantal predikantsplaatsen vermindert.

Dezelfde ontwikkelingen zijn er ook bij enkele meer orthodoxe of evangelicale geloofsgemeenschappen in Bussum en Naarden.

Activiteiten in en rond kerkgebouwen worden steeds meer gebruikt vanuit een semi-culturele programmering met bijvoorbeeld lezingen, cursussen of muziekuitvoeringen.

Die activiteiten dragen echter steeds minder bij aan het kerkelijk leven.

Deze programma’s dragen wel bij aan de (algemene en/of culturele) ontwikkeling of verstrooiing, maar zijn niet of nauwelijks onderdeel van het pastorale aanbod, noch van de levensbeschouwelijke ontwikkeling. Cursorische activiteiten voor gemeenteleden of parochianen, zoals catechisatie of kerkgebonden ‘leerhuis’-benaderingen vallen ook in toenemende mate weg. Informatieve bijeenkomsten in relatie tot diaconale arbeid zijn bijna zeldzaam geworden.

Traditionele speciale kerkelijke activiteiten in Bussum en Naarden, zoals bijvoorbeeld gebedsbijeenkomsten, vinden steeds kleinschaliger plaats in (interkerkelijke) samenwerkingsverbanden. Interkerkelijke samenwerkingen bieden bovendien veel minder mogelijkheid tot profilering van het eigene van remonstranten.

In vrijwel alle kerkelijke gemeenten in onze regio (en elders) hebben de semi-culturele programma’s een heel belangrijke rol als inkomstenbron voor de instandhouding van het onroerend goed.

3 Huidig probleem

In meer concrete zin zijn de grootste aandachtspunten voor het voortbestaan van de Remonstrantse Gemeente Naarden-Bussum de

- sterke vergrijzing van het ledenbestand;
- het gebrek aan ‘jongeren’
- afname van het kerkbezoek;
- afname van de inkomsten;
- stijging van de kosten van exploitatie (naast kosten voor beheer en onderhoud van het gebouw, speelt ook de salariering van de predikant een rol).

Nadere overwegingen

Vergrijzing van het ledenbestand.

Dit is feitelijk onweerlegbaar, maar mag niet meer onder alle omstandigheden als een echt probleem beschouwd worden, want de gemiddelde Nederlander wordt steeds ouder en blijft tot op veel hogere leeftijd behoorlijk gezond en mobiel.

Vergrijzing mag dus nog minder dan voorheen verbonden worden aan een opstelling als ‘te oud om nog actief betrokken te zijn of relevant bij te dragen’ in een geloofsgemeenschap. Daarnaast speelt mee dat in de samenstelling van de bevolking van Naarden, Bussum en andere Gooise woonplaatsen overal sterke vergrijzing optreedt, terwijl de bevolkingskrimp in ons werkgebied naar verwachting van het CBS zeer beperkt zal zijn.

Gebrek aan ‘jongeren’

Tegelijkertijd met het voorgaande stijgt ook de leeftijd van mensen die in de levensfase komen dat zij zich (weer) openstellen voor levensbeschouwelijke ontwikkeling.

Parallel daaraan zien de Kerkenraad overal om zich heen dat men (*in vergelijking met één generatie terug*) op hogere leeftijd een (beroeps-)opleiding voltooit, later begint in het arbeidsproces en later begint aan gezinsvorming en opvoeding van kinderen.

Tevens vragen jongeren die opgroeien in een vrijzinnig-protestantse of buitenkerkelijke omgeving altijd meer overreding om zich thuis te gaan voelen in een geloofsgemeenschap als keuzekerk.

Ten derde bewijst onderzoek dat eenieder in zijn relatie tot anderen een marge van 30 jaren beschouwt als een kader voor relevantie; dat wil zeggen dat mensen die 15 jaar ouder of 15 jaar jonger zijn dan hij of zij zelf een mening kunnen hebben of standpunt innemen waarbij men zich kan aansluiten; is men meer dan 15 jaar jonger dan is men ‘te jong’ en is de mening (nog) niet van betekenis; is ‘de ander’ meer dan 15 jaar ouder, dan is men ‘te oud’ en ‘niet meer van deze tijd’ om een mening of standpunt werkelijk relevant te laten zijn.

Omdat de Kerkenraad wil vasthouden aan een zekere hechtheid in onze Remonstrantse Gemeente, is de keuze van de Kerkenraad mede op het voorgaande gebaseerd.

De Kerkenraad beschouwt daarom - ook kijkend naar de leeftijdsopbouw van ons huidig ledenbestand - als ‘jongeren’ de leeftijdsgroep van 40 - 55 jaar.

Dat sluit enerzijds dan ook beter aan op de hogere leeftijd van veronderstelde openstelling voor levensbeschouwelijke ontwikkeling; anderzijds wordt hiermee voorkomen dat er tussen ‘jongeren’ en ‘ouderen’ een te groot gat gaat ontstaan en onderlinge aansluiting kansloos wordt.

Daarnaast heeft de Kerkenraad ook aandacht voor de ‘jongsten’, zoals de leeftijdsgroepen voor onze Kinderkring en het aansluitend jongerenwerk.

Werk aan en werving ten behoeve van de Kinderkring kan naar de mening van de Kerkenraad niet los gezien worden van werk aan de ‘Kinderkringouders’; beide groepen zullen in één samenhangende activiteit bij ons werk betrokken gaan worden.

Afname kerkbezoek

De afname van het kerkbezoek heeft naar de mening van de Kerkenraad niet één, maar meerdere oorzaken; er zijn dan ook meerdere mogelijkheden om dit weer te laten groeien. In ons hierna volgend voorstel meent de Kerkenraad u daarvoor een oplossing aan te reiken.

Afname inkomsten

De inkomsten bestaan voor het grootste deel uit de jaarlijkse bijdragen van Leden en voor een kleiner deel uit verhuur. De voornaamste oorzaak van de inkomstendaling is gelegen in de afname van het ledental; tevens heeft een aantal leden de jaarlijkse bijdragen verlaagd uit persoonlijke motieven.

Verhuur is een min of meer stabiele inkomstenbron die echter niet zo groot is dat dit het inkomstenverlies door vermindering van het ledental compenseert.

Verhoging van de inkomsten uit verhuur door verhoging van de tarieven is niet reëel als dit niet ook gepaard gaat met kwaliteitsverbetering van de voorzieningen in ons kerkgebouw. Het kerkgebouw is gedateerd en verbetering van de voorzieningen en technische faciliteiten vraagt een investering, waarvan het niet heel waarschijnlijk is dat deze op korte termijn wordt terugverdiend.

Samenwerking

In de voorbereidende besprekingen voor dit werkdocument heeft de Kerkenraad met zijn adviseurs ook gekeken naar de mogelijkheden voor versterking van de krachten en besparing op kosten, met name door (intensief) samen te gaan werken met andere vrijzinnige geloofsgemeenschappen in Bussum en omliggende gemeenten.

Het model zoals dat in Hilversum bestaat ('De Kapel' aan de 's-Gravelandseweg, als permanente samenwerking van Hilversumse Remonstranten, Vrijzinnig Protestanten, Doopsgezinden en van de Vrijzinnige Geloofsgemeenschap NPB) verdient nader onderzoek voor mogelijke replicatie in Bussum.

Eenzijds vraagt dit zorgvuldig en tijdrovend overleg met genoemde gemeenschappen in Bussum en past daardoor alleen als oriënterend onderzoek in dit Beleidsplan 2014-2015.

Anderzijds heeft de Kerkenraad uit drie rondetafelgesprekken die ter voorbereiding op dit Beleidsplan plaats hebben gevonden met een doorsnee van leden van onze kerk, geproefd dat een Beleidsplan eerst een beeld moet schetsen van de mogelijkheden als zelfstandige Remonstrantse gemeente in Bussum.

Dat tevens naar de kansen, mogelijkheden en consequenties van een vergaande vrijzinnige samenwerking in Bussum nader onderzoek wordt gedaan wordt wel zinvol geacht.

Ontwikkelingen bij de Remonstrantse Broederschap (landelijk)

De situatie en aandachtspunten van de Remonstrantse Gemeente Naarden-Bussum worden herkend in alle Remonstrantse Gemeenten en ook op het landelijk bureau van de Remonstranten.

Door de Commissie tot de Zaken (CoZa, het landelijk Dagelijks Bestuur) opdracht gegeven tot een grootschalig kwalitatief marktonderzoek naar mogelijkheden voor profilering en ledenwerving, door onderzoek naar doelgroepprofielen op het gebied van o.a. gedrag, tijdsbesteding en mediagebruik.

Dit onderzoek is inmiddels uitgevoerd en de onderzoeksrapportage is aan de Kerkenraden ter gestuurd en zal in juni 2014 worden vastgesteld. Het gaat dienen als vertrekpunt voor een landelijke mediacampagne.

De Kerkenraad is nauw betrokken bij de interpretatie van dit onderzoek voor de landelijke besluitvorming.

De resultaten van deze ontwikkeling en campagne komen vrijwel geheel ten goede aan de Remonstrantse Gemeenten.

Voor de Kerkenraad is dit de reden om de looptijd van het Beleidsplan nu te beperken tot de periode 2014-2015, met mogelijk een kleine uitloop naar 2016. Daarmee hebben we als Gemeente de kans om in de loop van 2015 de beleidsontwikkeling aan te laten sluiten bij de resultaten van de campagne: een voor kerkgenootschappen in ons land ongekende, nieuwe werkwijze.

De Kerkenraad heeft door de aanpak van het onderzoek hoge verwachtingen en vindt het aldus verstandig op dit moment niet verder te kijken dan twee jaren.

4 De oplossing

Het is vrijwel onmogelijk één bepaalde werkwijze of route te presenteren als ‘dé oplossing voor alle problemen’.

Niettemin presenteert de Kerkenraad u hierna een aanpak die naar de mening van de Kerkenraad al op relatief korte termijn meetbaar zal bijdragen aan verbetering van de belangrijkste ‘problemen’ zoals in § 3 genoemd.

Daarbij heeft de Kerkenraad tevens nog enkele niet eerder genoemde aandachtspunten in overweging genomen en werd in de opstelling van ons Beleidsplan 2014-2015 betrokken.

Om al op korte termijn weer meer te komen tot ‘een volle kerk’ en een ‘levendige gemeente’ kiest de Kerkenraad voor een sterk samenhangende, gelijktijdige versterkte aanpak van aan de éne zijde de liturgisch /religieuze/ spirituele activiteiten en aan de andere zijde de culturele, sociale en informatieve activiteiten.

Het gaat daarbij ten dele om zelfstandige ontwikkeling van de activiteiten aan beide zijden, zoals onze Gemeente al decennia tot stand brengt, maar het ‘nieuwe’ is dat in de nu voorgestelde aanpak de activiteiten overwegend en nadrukkelijk ‘verknoopt’ zullen zijn. Een thema (zoals een landelijk Jaarthema of een in de Gemeente gekozen thema) krijgt uitwerking in activiteiten in zowel de ‘linkervleugel’ (programma van bijv. de Tuinzaal-avonden en kringwerk) als in de ‘rechtvleugel’ (met name kerkdiensten).

Het zal mogelijk zijn en blijven alleen de activiteiten van één der ‘vleugels’ te volgen, maar de weldoordachte samenhang moet belangstellenden gaan stimuleren aan de ontwikkeling en uitwerking van de activiteiten aan beide deel te nemen.

5 De strategie: wat we gaan doen

De Kerkenraad kiest er in dit Beleidsplan 2014-2015 voor in te zetten op een aanpak die in hoofdzaak gericht is op **kwalitatieve** versterking.

De kwantitatieve versterking (meer leden en meer inkomsten) moet voortvloeien uit een hogere kwaliteit van onze activiteiten, waarmee we als Remonstrantse Gemeente

- meer leden inhoudelijk aanspreken,
- meer leden vaker zien bij onze onderscheidende activiteiten en
- meer leden een handreiking bieden om ook niet-leden mee te nemen naar onze activiteiten.

De methode voor de korte termijn is naar de mening van de Kerkenraad het beste samen te vatten in de term ‘**thematische integratie**’, die belangstellenden verbindt:

- van binnen en van buiten onze kerk en gemeente,
  - van uiteenlopende leeftijden en sociale achtergronden,
  - van uiteenlopende levensstijlen en (tijds-)bestedingspatronen en
  - met of zonder waardering voor bijv. kerkelijke of liturgische gebruiken,
- die zich wél kenmerken door het dwarsverband van waarde van het vrije woord met levensbeschouwing of zingeving.

Dit zal bereikt gaan worden door:

- zorgvuldige keuze van een ‘jaartheme’
  - bijvoorbeeld door intensieve en samenhangende gebruikmaking van een landelijk Remonstrants jaartheme zoals ‘Levenskunst’ voor 2014-2015, danwel
  - vergelijkbare aanpak voor een thema dat in de Gemeente een belangrijke rol speelt, of door Leden is aangedragen;
  - intensieve afstemming van jaarthematoepassing in alle activiteiten in de Gemeente, zoals
  - door verwerking in reguliere en bijzondere kerkdiensten;
  - door selectie van gastpredikanten waarvan bekend is dat deze op onderscheidende wijze het gekozen thema in een kerkdienst kunnen verwerken, zodanig dat dit kenmerkend remonstrants is en ook aansprekend is voor niet-leden en buitenkerkelijken;
  - door uitdagende programmering en keuze van (externe) toonaangevende sprekers voor Tuinzaalavonden;
  - door overdenkingen, beschouwingen en vergelijkbare bijdragen in de maandelijkse Nieuwsbrief;
  - in boekenkeuze voor de Boekengesprekskring;
  - in leeskeuze voor de Bijbelleeskring;
  - in gesprekskeuze voor de Heeren van de Tuyn en van de Vrouwen van de Kaemer;
  - in selectie van verhalen en activiteiten voor de Kinderking-deelnemers en hun ouders/verzorgers;
  - in onderwerpbehandeling voor ‘groot-huisbezoek-bijeenkomsten’ en Contactledenwerk (Schakels).
  - in bijvoorbeeld tweemaandelijks ‘preeknabeschouwingen’

waarbij

- alle activiteiten ondersteunt zullen worden door professionele communicatie, zowel binnen de Remonstrantse Gemeente Naarden-Bussum als daarbuiten naar de media in de woonplaatsen in ons verzorgingsgebied (Bussum, Naarden, Almere, Ankeveen, Blaricum, Eemnes, Huizen, Laren, Muiden, Muiderberg, Nederhorst den Berg en Weesp);
- in formulering van onze boodschap als Remonstrantse Gemeente Naarden-Bussum vanaf het vroegst denkbare moment aansluiten op de nieuwe landelijke mediacampagne
- voor de Tuinzaalprogrammering streven naar een kostendekkende aanpak.

Vlindermodel

In de loop van de voorbereidende gesprekken is voor deze aanpak het begrip ‘vlindermodel’ ontstaan: het lijf van de vlinder is de inhoudelijke verbinding; daar ligt het thema verankerd. Ter linker en ter rechterzijde bevinden zich de vleugels: aan de ene zijde die waar de kerkdiensten, pastorale en diaconale activiteiten zich aan het thema verbonden weten. Aan de andere zijde het programma van Tuinzaalavonden, kringen en groepen die zich met een vergelijkbare veelkleurigheid aan het thema verbonden hebben. De kracht en schoonheid van de vlinder vereisen echter wel dat beide vleugels parallel bewegen.

Nieuwe aanpak: een ‘vlindermodel’

De meer dan in het verleden overwegend samenhangende, gelijktijdige versterkte aanpak van aan de éne zijde de liturgisch /religieuze/ spirituele activiteiten en aan de andere zijde de culturele, sociale en informatieve activiteiten zijn de kern van het voorlopige nieuwe beleid.

Het gaat daarbij ten dele om zelfstandige ontwikkeling van de activiteiten aan beide zijden, zoals onze Gemeente al decennia tot stand brengt, maar het ‘nieuwe’ is dat in de nu voorgestelde aanpak de activiteiten nadrukkelijk meer ‘verknoot’ zullen zijn.

Een thema (zoals een landelijk Jaarthema of een in de Gemeente gekozen thema krijgt uitwerking in activiteiten in zowel de 'linkervleugel' (programma van bijv. de Tuinzaal-avonden en kringenwerk) als in de 'rechtervleugel' (met name kerkdiensten).

In de uitvoering zal dit nieuwe inspanningen, samenwerking en afstemming vragen van diverse werkgroepen en kringen. De Kerkenraad ziet zichzelf hiervan als stimulator en coördinator, zonder op de inhoud te zullen ingrijpen. De Kerkenraad is als het ware het vlinderlijf dat de gecoördineerde beweging van beide vleugels aanstuurt en bewaakt.

Het zal mogelijk zijn en blijven alleen de activiteiten van één der 'vleugels' te volgen, maar de weldoordachte samenhang moet belangstellenden gaan stimuleren aan de ontwikkeling en uitwerking van de activiteiten aan beide deel te nemen.

Op deze manier wil de Kerkenraad onze Remonstrantse Gemeente en ons kerkgebouw met grote regelmaat het centrum laten zijn van sociaal-cultureel en algemeen maatschappelijk-politieke bespreking en debat voor informatievoorziening, kennisvergroting en –verdieping, dat velen door kwaliteit, actualiteit en vrijzinnig-levensbeschouwelijke relevantie aanspreekt en uitnodigt tot deelname aan meerdere met een thema samenhangende en tegelijk onderscheidende activiteiten, waaronder naast het inhoudelijk programma ook kerkdiensten en kringbijeenkomsten.

Het beoogd gevolg is dat meer deelnemers en bezoekers die door de aanpak worden geboeid, ook financieel willen bijdragen en op de langere termijn uiteindelijk ook toetreden tot onze geloofsgemeenschap.

6 De kosten

De hiervoor geschetste aanpak leidt naar de mening van de Kerkenraad voor de seizoenen 2014-2015 (en 2015-2016) niet tot aanzienlijk hogere kosten, die ook niet gedekt zouden kunnen worden uit hogere inkomsten. Het uitgangspunt is dat de Tuinzaalprogrammering kostendekkend wordt opgezet.

De Kerkenraad zal in overleg met de CoZa ook onderzoeken op welke wijze onze predikants-aanstelling in evenwicht kan blijven met onze krimpende financiële mogelijkheden.

7 Vaststelling resultaten en effecten

Zorgvuldige telling van aantallen bezoekers/deelnemers en inkomsten moet voor de korte termijn duidelijkheid geven en handvat zijn voor aanpassing van de communicatieve ondersteuning.

De blijvende effecten van deze aanpak zijn pas goed vast te stellen na enkele jaren.

Dan zullen ook de effecten van de landelijke campagne voor onze Gemeente merkbaar worden.